

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเปรียบเทียบ (comparative descriptive study) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลพิจิตร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลพิจิตรจำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย จำนวน 240 คน เป็น พยาบาลวิชาชีพ 197 คน พยาบาลเทคนิค 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มี 2 ชุดสำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ปฏิบัติในระดับบริหาร หน้าที่พิเศษในการเป็นคณะกรรมการต่างๆ และการศึกษาอบรม

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยใน 9 บทบาทได้แก่

2.1 บทบาทผู้ให้การดูแลผู้ป่วย	จำนวน 7 ข้อ
2.2 บทบาทผู้ประสานงาน	จำนวน 7 ข้อ
2.3 บทบาทผู้พิทักษ์สิทธิผู้ป่วย	จำนวน 4 ข้อ
2.4 บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง	จำนวน 5 ข้อ
2.5 บทบาทผู้ให้คำปรึกษา	จำนวน 5 ข้อ
2.6 บทบาทผู้นำ	จำนวน 7 ข้อ

2.7 บทนาทผู้บบกิจการจัดการ	จำนวน 10 ข้อ
2.8 บทนาทผู้วิจัย	จำนวน 5 ข้อ
2.9 บทนาทผู้ให้ความรู้	จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามหัวหน้าหอผู้ป่วย ชุดที่สอง เป็นแบบสอบถามพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคลักษณะของแบบของตามใช้คำตามปลาย ปีกเนื้อหาของแบบสอบถามเหมือนกัน ปรับในส่วนของสรรพนามที่ใช้ในแต่ละข้อเพื่อให้ เหมาะสมกับกลุ่มประชากรแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก ให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
คะแนน 4	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยครั้ง
คะแนน 3	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
คะแนน 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยครั้ง
คะแนน 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยมาก

เกณฑ์การแปลผลคะแนนแบบสอบถามการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการ รับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการคิดจากค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (ประกอบ กรมสุสตร, 2539)

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	การปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วย
4.50 – 5.00	หมายถึง	สูงมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	สูง
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ต่ำ
1.00 - 1.49	หมายถึง	ต่ำมาก

การปฏิบัติในแต่ละบทบาทรายข้อใช้ค่าเฉลี่ยละ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปหาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านทำการตรวจ สอบ แก้ไขให้ข้อเสนอแนะคำนวณหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index = CVI) เพื่อกับ 0.98

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรง ตามเนื้อหาไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการทดสอบซ้ำ (test-retest) โดยเลือกหัวหน้าหอผู้ป่วย 5 คน

พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิค 5 คน ในโรงพยาบาลจังหวัดกำแพงเพชร ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหัวหน้าหอเท่ากับ 0.98 และพยาบาลประจำการเท่ากับ 0.96

การพิทักษ์สิทธิผู้ต้องแบบสอบถาม

ในการศึกษารังนี้ผู้ศึกษาได้พิทักษ์สิทธิผู้ต้องแบบสอบถามโดยการแจ้งในแบบสอบถามให้ผู้เข้าตอบแบบสอบถามทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา การรวบรวมข้อมูลไม่ระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำเสนอในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนของหรือหน่วยงานแต่ประการใดและผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิปฏิเสธการตอบแบบสอบถามโดยไม่จำเป็นต้องขอ辯解เหตุผลให้ผู้ศึกษาทราบ

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษารังนี้ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการพยาบาลแผนฯ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลพิจิตรซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และขอบเขตการรวบรวมข้อมูล
2. เมื่อได้รับอนุญาตผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลพิจิตร เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
3. นำแบบสอบถามขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ ในแผนก โดยผู้ต้องแบบสอบถามมีเอกสารที่ใช้ให้ข้อมูลและได้รับการพิทักษ์สิทธิโดยไม่เปิดเผยข้อมูล
4. ผู้ศึกษา ติดตามรวบรวมการเก็บข้อมูลด้วยตนเองกลับคืนภายใน 1 สัปดาห์
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ของ หัวหน้าหอผู้ป่วยทั้ง 18 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามของพยาบาลประจำการที่มีความสมบูรณ์ 228 ฉบับจากทั้งหมด 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 พยาบาลวิชาชีพ 197 คน ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 190 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 96.45 พยาบาลเทคนิค 43 คน ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistics Package for the Social science)

ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแยกแยะความถี่ คำนวณเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เป็นเบนนาตรฐาน
2. ข้อมูลการปฏิบัติบทบาทหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบนนาตรฐาน และการปฏิบัติบทบาทในรายข้อแต่ละบทบาทใช้ค่าความถี่และร้อยละ
3. ความแตกต่างของการปฏิบัติตามบทบาทของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ)